

Teza: przesłanki procesowe

Niepopelnienie czynu albo brak danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popelnienia (art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.) to stan braku tzw. faktycznej podstawy procesu .

WO-116/16

POSTANOWIENIE

z dnia 4 października 2016 r.

Wyższego Sądu Dyscyplinarnego

Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: SWSD Jarosław Sobutka /sprawozdawca/

Sędziowie: SWSD Emilia Wanda Małkowska

SWSD Elżbieta Kucharska

Protokolant: Kamila Kamińska

przy udziale **Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego: radcy prawnego Krzysztofa Bodio**

po rozpoznaniu 4 października 2016 r. sprawy radcy prawnego T. N. na posiedzeniu

na skutek odwołania skarżącej M. S. i skarżącego Ł. W. od postanowienia Z-cy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie o sygn. akt: RD/30/16 Wyższy Sąd Dyscyplinarny:

postanawia:

1.

utrzymuje w mocy zaskarżone postanowienie Z-cy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 31 marca 2016 r.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 31 marca 2016 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie skargi złożonej przez(...) M. S. oraz adwokata Ł. W., na radcę prawnego S. S. i(...) T. N.. Zdaniem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego ustalony stan faktyczny nie pozwala przyjąć, aby radcowie prawni popełnili czyny, które nosiłyby znamiona deliktu dyscyplinarnego.

Pismem z dnia 4 maja 2016r. pełnomocnik skarżącej złożył odwołanie od przedmiotowego postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy rzecznikowi dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucono obrazę:

- art. 40 § 1 pkt 1 i 5 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych wskutek prowadzenia sprawy przez organ – Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w W. w sprawie dotyczącej Rzecznika Dyscyplinarnego bezpośrednio,

- art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych w zw. z §4 ust. 2 uchwały z dnia 11.09.2015r. Krajowej Rady Radców Prawnych nr 98/IX/2015 – polegającą na niezłożeniu przez zastępcę rzecznika dyscyplinarnego

wniosku o wyłączenie się od udziału w sprawie pomimo zaistnienia okoliczności mogących wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w sprawie,

- art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez uznanie, że czynu nie popełniono pomimo braku merytorycznego rozpoznania zawiadomienia,

- art. 67 ust. 1 ustawy o radcach prawnych poprzez przyjęcie, że organy dyscyplinarne nie posiadają samodzielności jurysdykcyjnej i nie są władne do oceny zachowań radców prawnych,

- art. 67¹ ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych poprzez niezastosowanie i niepoczynienie własnych ustaleń w sprawie,

- § 13 ust. 1 i 2 uchwały z dnia 11.09.2015r. Krajowej Rady Radców Prawnych nr 98/IX/2015.

Odwołanie od postanowienia z dnia 31 marca 2016r. wniósł także skarżący Ł. W., pismem z dnia 31 maja 2016r. Skarżący w odwołaniu zarzucił obrazę:

- art. 439 § 1 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych,

- obrazę prawa materialnego, tj. art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku ze szczegółowo wskazanymi przepisami Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

- obrazę przepisów postępowania, tj. art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., art. 67 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, art. 67¹ ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych, art. 7 k.p.k. Skarżący wniósł o przesłuchanie r.pr. T. N. oraz przesłuchanie w charakterze świadków wszystkich sędziów Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w W. oraz uchylene zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Rzecznikowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania.

W toku sprawy r.pr. został wybrany do Rady Okręgowej Izby radców Prawnych w W. – w związku z tym sprawa, w zakresie dotyczącym jego osoby, podlega rozpoznaniu przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w W. (art. 62 ustawy o radcach prawnych).

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje:

Odwołania skarżących są oczywiście bezzasadne.

Decyzja o odmowie wszczęcia dochodzenia, podjęta przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w W., zawarta w zaskarżonym postanowieniu, była słuszna i oparta na prawidłowych ustaleniach faktycznych, poczynionych na podstawie analizy złożonych zawiadomień i zawartego w nich materiału dowodowego.

Zgromadzony materiał dowodowy, nie daje podstaw do przedstawienia zarzutów radcy prawnemu T. N., a racje przemawiające przeciwko temu zostały przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. w sposób wystarczający omówione w uzasadnieniu postanowienia. Niepopełnienie czynu albo brak danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia (art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.) to stan braku tzw. **faktycznej podstawy procesu**. Brak taki powoduje niedopuszczalność wszczęcia postępowania. W niniejszej sprawie, zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, mamy do czynienia z **oczywistym brakiem faktycznych podstaw oskarżenia**. Oczywisty brak podstaw oskarżenia zachodzi w sytuacji nieistnienia jakichkolwiek dowodów świadczących o popełnieniu przez oskarżonego zarzucanego mu przestępstwa, nie może być natomiast efektem oceny dowodów pod względem merytorycznym – zarzuty zawarte w zawiadomieniach nie wskazują, że czynności podejmowane przez r.pr. T. N. wykraczały poza zakres jego obowiązków (Rzecznika Dyscyplinarnego) i w jakikolwiek sposób naruszały zasady określone w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego. Nie może więc być mowy w niniejszej sprawie o naruszeniu przez radcę prawnego art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych – stanowiącego materialną podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej radców prawnych. W takiej sytuacji nie może być w ogóle mowy o naruszeniu art. 67 ust. 1, czy też art. 67¹ ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych.

Nieuzasadnione niczym są zarzuty zawarte w odwołaniach, w zakresie obowiązku wyłączenia się zastępcy rzecznika dyscyplinarnego od rozpoznania sprawy r.pr. T. N. – pełniącego obowiązki rzecznika dyscyplinarnego. W takiej sprawie nie występuje żadna przesłanka powodująca wyłączenie zastępcy rzecznika dyscyplinarnego z mocy prawa – wbrew stanowisku skarżących niniejsza sprawa nie dotyczy jego bezpośrednio (art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k.), nie brał on także udziału w sprawie ani jako rzecznik dyscyplinarny, a tym bardziej jako obrońca, pełnomocnik, przedstawiciel ustawowy strony (art. 40 § 1 pkt 5 k.p.k.). Chybione są również zarzuty naruszenia art. 41 § 1 1 k.p.k. – jako bezwzględnej przesłanki odwoławczej. Naruszenie przepisów art. 41-43 k.p.k. w żadnym razie nie może doprowadzić do wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, przewidzianej w którymkolwiek z punktów art. 439 § 1 k.p.k. Wyłączenie sędziego czy sędziów (rzeczników dyscyplinarnych) z ich własnej inicjatywy, czy na wniosek stron procesowych, przewidują przepisy art. 41-43 k.p.k. zawierające kompletną regulację w tym zakresie. Naruszenie tych przepisów w żadnym razie nie może doprowadzić do wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, przewidzianej w którymkolwiek z punktów art. 439 § 1 k.p.k. Uchybienia dotyczące art. 41-43 k.p.k. należą do kategorii względnych przyczyn odwoławczych, przewidzianych w art. 438 k.p.k., których to jednak podniesienie -w realiach tej sprawy – nie znajduje uzasadnienia.

Należy także pamiętać, że zapewnienie bezstronności polega też na tym, że powody wyłączenia (sędziego, prokuratora) muszą istnieć w rzeczywistości. Wnioski o wyłączenie od udziału w sprawie nie mogą być traktowane a limne jako zawierające wyłącznie prawdziwe okoliczności. Dopuszczenie to tego odznaczałoby, że to strony w zasadzie decydowałyby o przebiegu procesu, a nawet pośrednio, decydowałyby także o składzie sądu, czy osobie oskarżyciela publicznego (m. in. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi - II Wydział Karny z dnia 27 listopada 2014 r., II AKa 112/14).

Zażalenie skarżących nie zawiera żadnych zarzutów, których uwzględnienie mogłoby spowodować uchylene zaskarżonego postanowienia.

W związku z powyższym Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia, jako wydanego przez sąd odwoławczy na skutek odwołania, nie przysługuje dalszy środek odwoławczy (art. 426 § 1 KPK w związku z art. 74¹ Ustawy o radcach prawnych).